

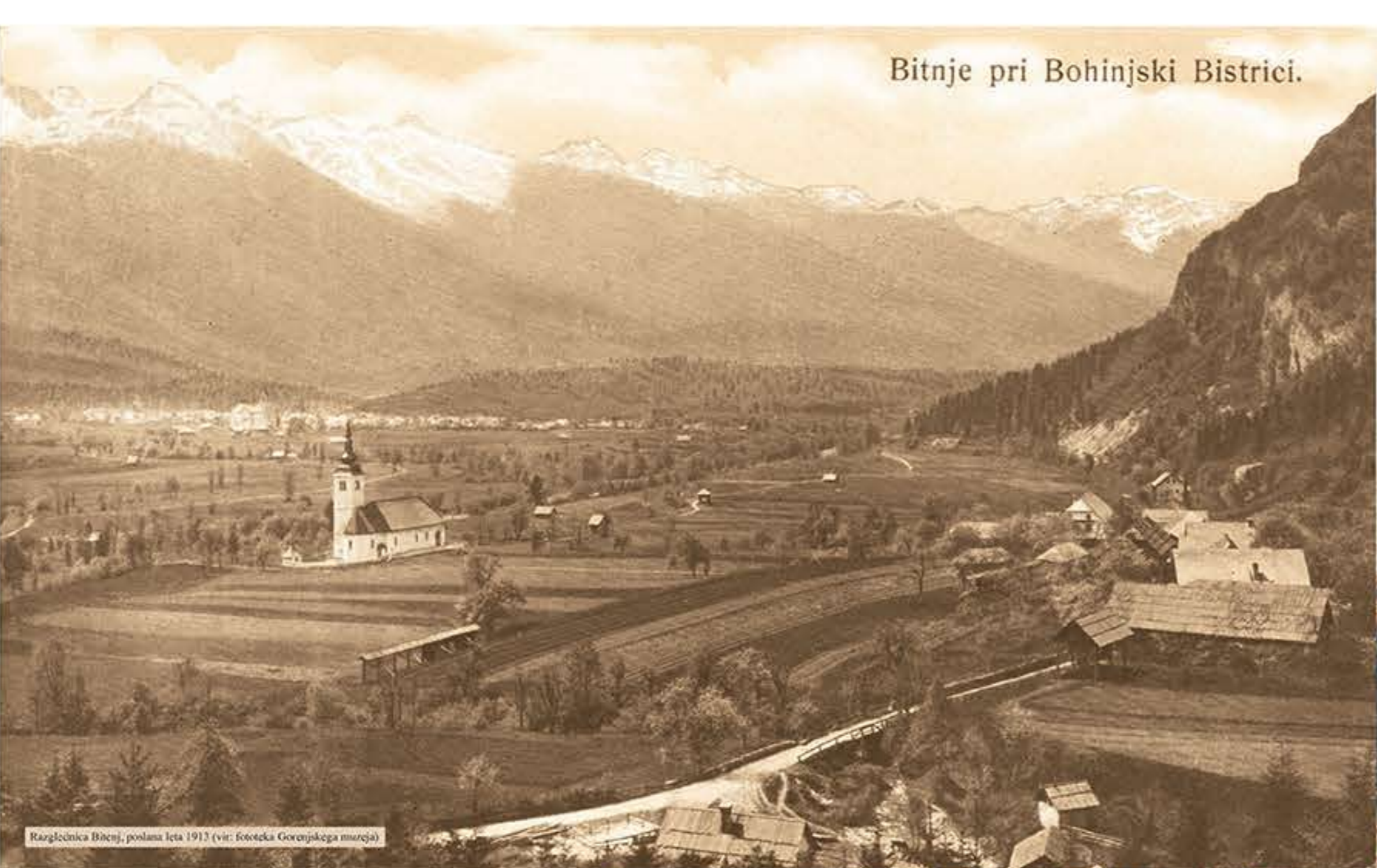

Ledinska imena

Katastrska občina
Nomenj

1:7500

Bitnje pri Bohinjski Bistrici.

Razglednica Bitnje, poslana leta 1913 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja)

Pozdrav z Nomenja,
Gruß aus Neuming.

Razglednica Nomenja okoli leta 1906 (vir: arhiv Antice Maver)

Zemljevidu na pot
Ledinska imena so izjemno pomemben del kulturne dediščine. Z nastitimi izročili se ohranjajo iz roda v rod, vendar so, tako kot druga imena, zaradi različnih vzrokov in nenčne uporabe podvržena spreminjanju. Vsak greben ali travnik ima svoje ime, ki ga je dobil zaradi svoje značilnosti ali načina uporabe. Zato so ledinska imena kot fotografija tistega, kar poimenujemo. Tudi območje Nomenja, Soteske pa vse tja do Bitnje je bogato s takimi imeni. Prav je, da ta imena ohranimo in jih poskušamo vtisniti v zavest ljudi, da bi se jih uporabljalo še naprej. Prav to nam omogoča projekt Ledinska imena pod okriljem Razvojnega agencije Zgornje Gorenjske (RAGOR), ki s pomočjo domačinov raziskuje in dokumentira vsa v naravnem in kulturnem okolju in jih vključuje v razvojne projekte.

Projekt financira Občina Bohinj.

Projekt je bil izdelan v okviru projekta "Zbiranje ledinskih imen" (vir: arhiv Antice Maver).

Projekt je bil izdelan v okviru projekta "Zbiranje ledinskih imen" (vir: arhiv Antice Maver).

Projekt je bil izdelan v okviru projekta "Zbiranje ledinskih imen" (vir: arhiv Antice Maver).

Na Benani - Na Benzen, Ličbove zvonik, fotografirano leta 1982 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja, avtor: Drago Holjčnik)

Jože Sodja
župan Občine Bohinj

Katastrska občina Nomenj
merilo 1:7500

Ledinska imena
Ledinska imena poimenujejo najmanjše geografske enote: gore, vrhove, doline, pobočja, gozdove, travnike, polja, poti, mečvirja in drugo. Ledinska imena so ljudem nekoč služila za orientacijo v njihovem bližnjem življenjskem okolju in pri njihovih kmetijskih opravilih, danes so pomembna kot orientacijske točke. Starost ledinskih imen je različna, nekatera segajo v zoečke poselitve, druga pa so mlajša. Ledinska imena so značilna za slovenske in jezikovno razvijajo pokrajine. V domači knjižni narečni govorici so se prenašala iz roda v rod, spreminjala pa se je način njihove izgovarjave in zapisa.

Stacija - Stajališče v Nomenju leta 1982 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja, avtor: Drago Holjčnik)

Zbiranje ledinskih imen
Pristojni zemljevid predstavlja ledinska imena na območju katastrske občine Nomenj, ki vključuje naselja Bitnje, Lepence, Log v Bohinju in Nomenj. Imena so bila zbrana s pomočjo domačinov, ki vse življenje prebivajo v domačem kraju, govorijo pristoje narečne narečje in dobro poznajo domače življenjsko okolje in ljudi. Za sodelovanje pri zbiranju so posebej zahvaljeni Ivanu Arhu (Ronikovec) z Bitnje, Jožetu Prečiju (Lepenčevem) in Urški Odar (Gregorinovi) z Lepenc, Jožetu Sorču (Zgornjemu Ložanu) z Loga, Radku Gartnerju, Nadi Kovarčič (Rudolovi), Janezu Znidarju (Piškovec), Anici Maver (Vorhovi), Mirku Pintarju, Jožetu Staretu (Pršivškemu), Cvetki Zupan (Janarju) in Janezu Znidarju (Sodajevemu) z Nomenja, Martinu Cerkovniku, Janezu Pikonu in Ivanu Vebnu z Bohinjske Bistrice ter Gregorju Jama z Zavoda za gozdove Slovenije.

Ob vodenem pogovoru z domačini, t. i. informatorji, so bila ledinska imena pisno in zvočno dokumentirana ter vršena na delovne zemljevide. Zbrana so bila med domačini znana imena naselij in njihovih delov, krajin, travnikov, polj, gozdov, vodotokov in ostalih vodnih pojavov, dolin, brinov in gora, človeških stavitev v pokrajini in ostalih pomembnih točk v prostoru. Zbrana ledinska imena so bila predstavljena in preverjena tudi na srečanju s krajinj občanami kraja.

V projektu je sodelovala tudi dr. Jožica Škofič z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, ki je zbiranje strokovno spremljala in svetovala pri narečnem in pokrajnjem zapisu imen.

Pogled na Nomenj z Gorice - Gorice, fotografirano leta 1982 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja, avtor: Drago Holjčnik)

Zapis ledinskih imen
Za jezikovno obravnavo domačih, tj. narečnih ledinskih in hišnih imen je najpomembnejši nastanec fonetični zapis njihovega narečnega izgovora z naglasom vred, kar skupaj z zgodovinskimi viri in morebitnimi pojasnili domačinov omogoča pravilno pokrajnjem in nazlago vsakega imena. Za jezikovno obravnavo predstavitev pa se lahko uporabi t. i. poenostavljeni narečni zapis, tj. zapis narečja s črkami kajžnje abecede in znakom za poglobitev ter z oznako jakostnega naglasa (za mesto naglasa ter dolžino in kakovost naglasnih samoglasnikov), medtem ko se onemehli samoglasnikov ne piše ali kako drugače označuje. Na primer: polglasnik, kot se v slovenskem kajžnjem jeziku izgovarja v besedi "pes", se zapiše z znakom *o* (torej *poš*, če je kratko naglasen, *toš* "tita", če je dolgo naglasen, in *poček* "petek", če ni naglasen), strešica na *e* in *o* pomeni njun široki in dolgi izgovor (slov. knj. *koča*, *soštra*), ostrivec nad temna dvema črkama pa pomeni, da se izgovarjata dolgo in ožko (slov. knj. *zveča*, *moči*, medtem ko ostrivec na črkah *a*, *u* in *i* označuje le njihovo dolžino (slov. knj. *glava*, *mliha*, *hiša*). Kratice vedno označuje kratak izgovor naglasnega samoglasnika (slov. knj. *brat*, *miš*, *kič*, *knēt*, *krēp*).

Popravilo ceste pred Nomenjem, na Mednici - na Mladci, pri Murvah (vir: arhiv Antice Maver)

Legenda		Bitnje	
	katastrska občina		naselje
	pot		del naselja
	ledina		Zbran kōnc
	cerkev, kapela		krajinsko ime
	znamenje		Ročevanca
	antropogeni objekt		ledina
	jama, spodmol, skala		Vōsrank
	bajer, tolmun		cerkev, kapela
	izvir		Cerku Rožanvanske Marije
	reka		številka znamenja
	potok, hudournik		1
			antropogeni objekt
			jama, spodmol, skala
			No štāle
			bajer, tolmun
			Španer kōnc
			izvir
			Kobisek
			reka
			Sāvā
			potok, hudournik
			Blānc pōtk

Merilo 1:7.500 0 150 300 600 m

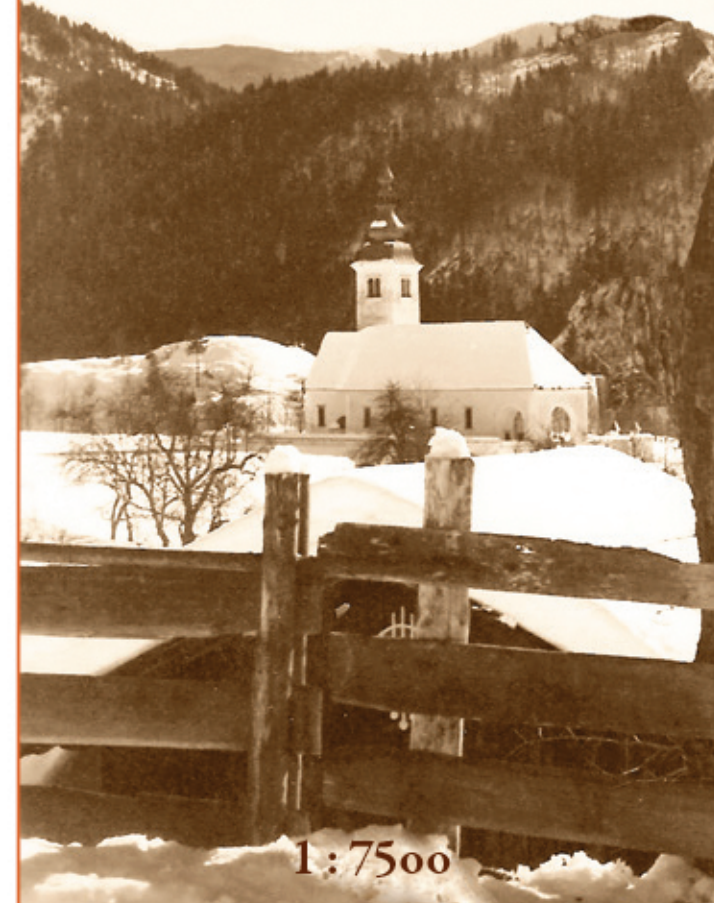
Vir: Javne informacije Slovenije, Geodetska uprava Republike Slovenije, DOF050, 2017.

Seznam znamenj	
1	Novinov križ
2	Bājnbodv známec
3	Jāmrov križ
4	Pintarjev križ
5	Ličbov križ

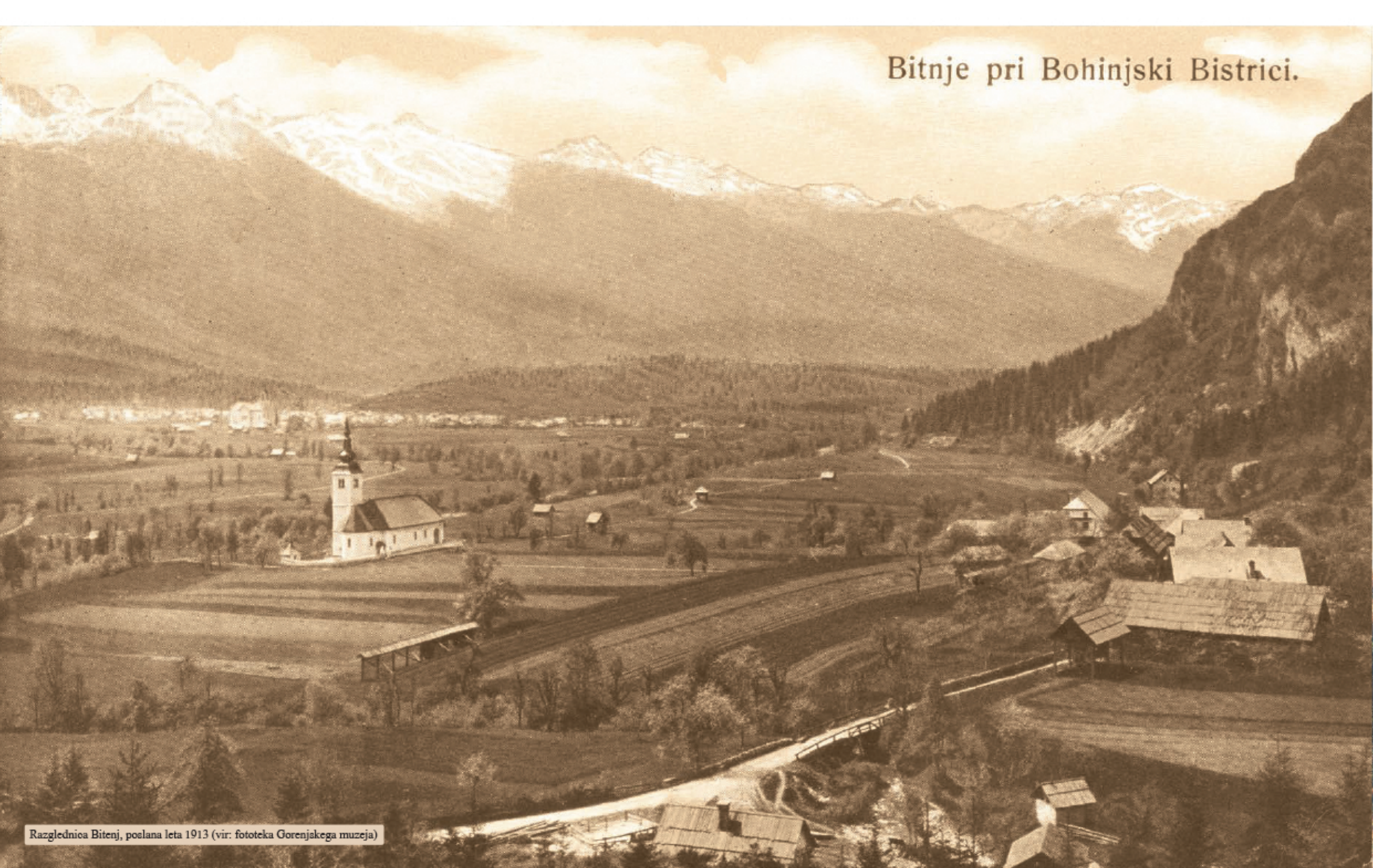

Ledinska imena

Katastrska občina
Nomenj

1:7500

Razglednica Bitnje, poslana leta 1913 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja)

Pozdrav z Nomenja,
Gruß aus Neuming.

Razglednica Nomenja okoli leta 1906 (vir: arhiv Anice Maver)

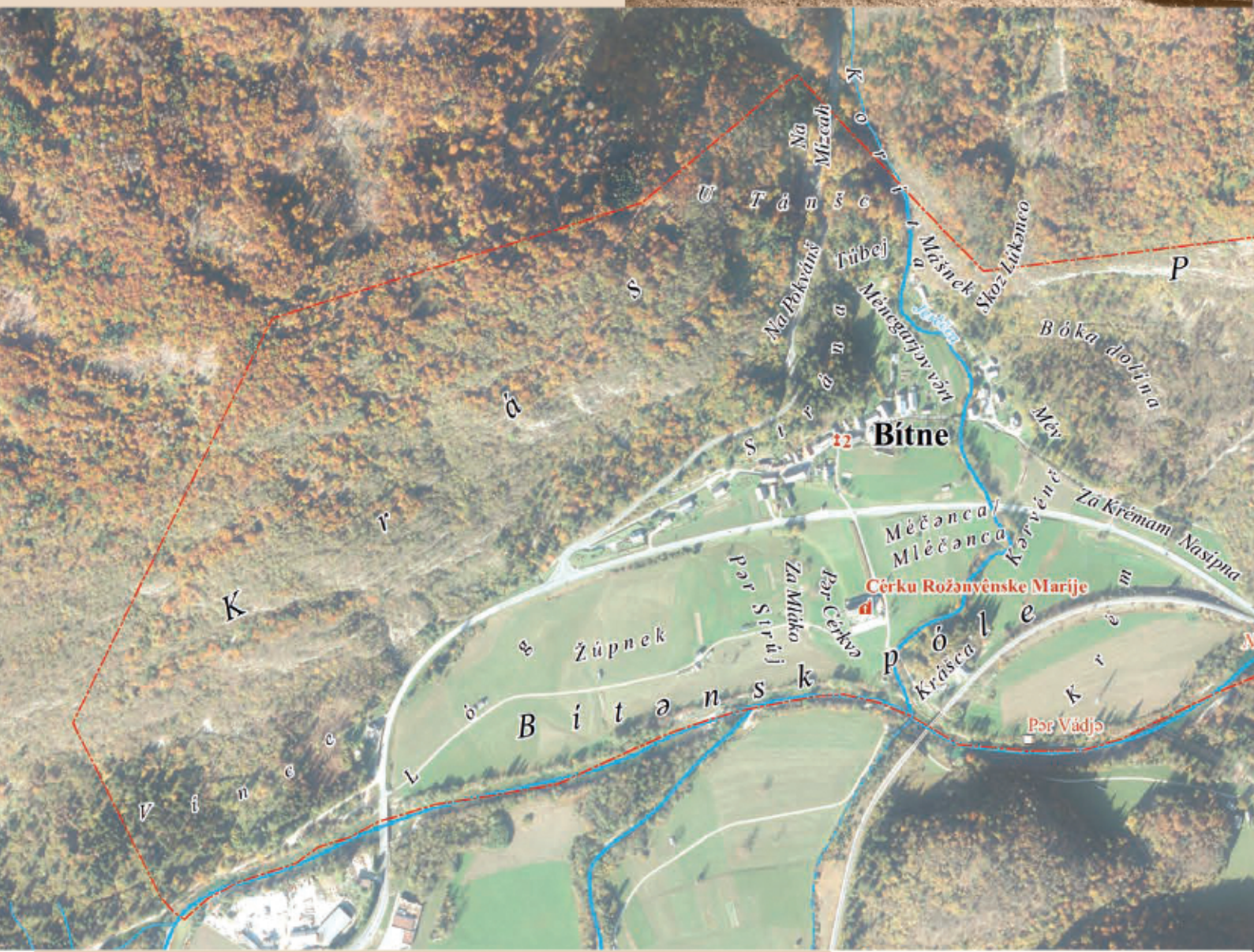
Zemljevidu na pot

Ledinska imena so izjemno pomemben del kulturne dediščine. Z ustnim izročilom se ohranjajo iz roda v rod, vendar se, tako kot druga imena, zaradi različnih vzrokov in nenadne uporabe podvržena spreminjanju. Vask greben ali travnik ima svoje ime, ki ga je dobil zaradi svoje značilnosti ali načina uporabe. Zato so ledinska imena kot fotografija tistega, kar poimenujejo. Tudi območje Nomenja, Soteske pa vse tja do Bitenja je bogato s takimi imeni. Prav je, da ta imena ohranimo in jih poskušamo vtisniti v zavest ljudi, da bi se jih uporabljalo še naprej. Prav to nam omogoča projekt Ledinska imena pod okriljem Razvojnega agencije Zgornje Gorenjske (RAGOR), ki s pomočjo domačinov raziskuje in dokumentira vsa ta imena in območja.

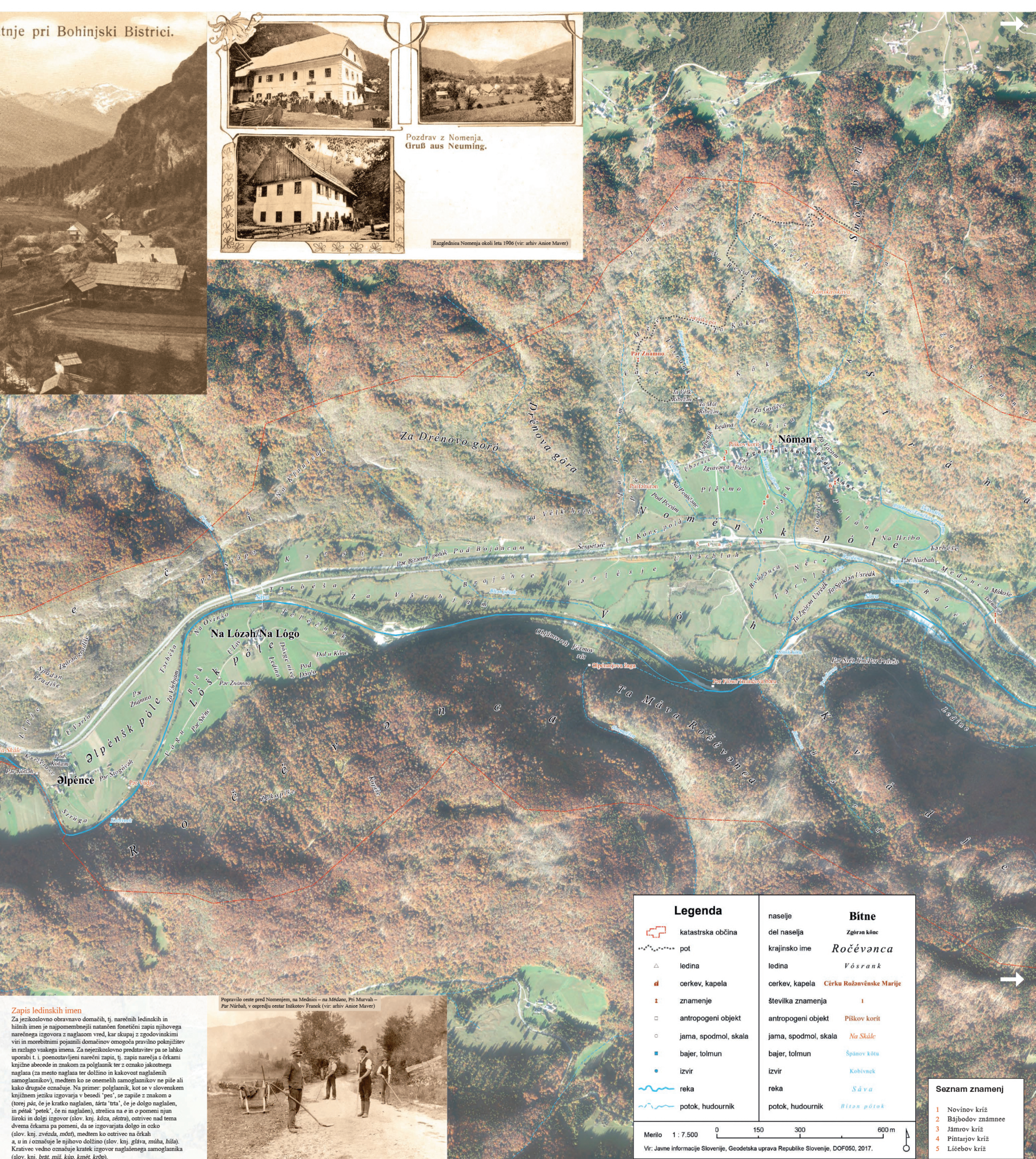
Jože Sodja
župan Občine Bohinj

Na Beseni – Na Besúna, Litebove sviali, fotografirano leta 1902 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja, avtor: Drago Holynski)

Pogled na Nomenj z Gorice – Gorice, fotografirano leta 1902 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja, avtor: Drago Holynski)

Legenda		Bitne	
	katastrska občina		naselje
	pot		del naselja
	ledina		krajinsko ime
	cerkev, kapela		ledina
	znamenje		cerkev, kapela
	antropogeni objekt		številka znamenja
	jama, spodmol, skala		antropogeni objekt
	bajer, tolmun		jama, spodmol, skala
	izvir		bajer, tolmun
	reka		izvir
	potok, hudournik		reka
			potok, hudournik

Seznam znamenj

- 1 Novinov križ
- 2 Bajbodob známnee
- 3 Jámrov križ
- 4 Pintarjov križ
- 5 Liébov križ

Ledinska imena

Ledinska imena poimenujejo najmanjše geografske enote: gore, vrhove, doline, pobočja, gozdove, travnike, polja, poti, močvirja in drugo. Ledinska imena so ljudem nekoč služila za orientacijo v njihovem bližnjem življenjskem okolju in pri njihovih kmetijskih opravilih, danes so pomembna kot orientacijske točke. Starost ledinskih imen je različna, nekatera segajo v začetke poselitve, druga pa so mlajša. Ledinska imena so zvezo zgodovinskega in jezikovnega razvoja pokrajine. V domači krajevni narečni govornici so se prenašala iz roda v rod, spreminjala pa se je način njihove izgovarjave in zapisa.

Stacija – Stajščen na Nomenja leta 1902 (vir: fototeka Gorenjskega muzeja, avtor: Drago Holynski)

Zbiranje ledinskih imen
Pričujoči zemljevid predstavlja ledinska imena na območju katastrske občine Nomenj, ki vključuje naselja Bitnje, Lepence, Log v Bohinju in Nomenj. Imena so bila zbrana s pomočjo domačinov, ki vse življenje prebivajo v domačem kraju, govorijo pristno domače narečje in dobro poznajo domače življenjsko okolje in ljudi. Za sodelovanje pri zbiranju se posebej zahvaljujemo Ivanu Arhu (Ronikovemu) z Bitenja, Jožetu Prežljku (Lepenarjemu) in Urliki Odar (Gregorinovi) z Lepence, Jožetu Sorču (Zgornjemu Ložanu) z Loga, Radku Gartnerju, Nadi Kovatič (Radlnovi), Janezu Lončarju (Piškovemu), Anici Maver (Vorhovi), Mirku Pintarju, Jožetu Staretu (Pršivškemu), Cvetki Zupan (Jamrovci) in Janezu Znidarju (Sodarjevemu) z Nomenja, Martinu Cerkovniku, Janezu Pikomu in Ivanu Vekru z Bohinjske Bistrice ter Gregorju Jamu z Zavoda za gozdove Slovenije.

Ob vodenem pogovoru z domačini, t. i. informatorji, so bila ledinska imena pisno in zvočno dokumentirana ter vrzana na delovne zemljevide. Zbrana so bila med domačini znana imena naselij in njihovih delov, krajin, travnikov, polj, gozdov, vodotokov in ostalih vodnih pojavov, dolin, hribov in gora, človeških stvarev in pokrajini in ostalih markantnih točk v prostoru. Zbrana ledinska imena so bila predstavljeni in preverjena tudi na srečanju s krajski obhramnjenih krajev. V projektu je sodelovala tudi dr. Jožica Skofic z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovića ZRC SAZU, ki je zbiranje strokovno spremljala in svetovala pri narečenju in poknjženem zapisu imen.

Zapis ledinskih imen

Za jezikoslovno obravnavo domačih, tj. narečnih ledinskih in hišnih imen je najpomembnejši natančen fonetični zapis njihovega narečnega izgovora z naglasom vred, kar skupaj z zgodovinskimi viri in morebitnimi pojasnili domačinov omogoča pravilno poknjženje in razlago vsakega imena. Za jezikoslovno predstavitev pa se lahko uporabi t. i. poenostavljeni narečni zapis, tj. zapis narečja s črkami knjižne abecede in znakom za polglasnik ter z oznako jakostnega naglasa (za mesto naglasa ter dolžino in jakovosti naglasnih samoglasnikov), medtem ko se onemelih samoglasnikov ne piše ali kako drugače označuje. Na primer: polglasnik, kot se v slovenskem knjižnem jeziku izgovarja v besedi 'pes', se zapiše z znakom *a* (torej *pás*, če je kratko naglasen, *tárta* 'trta', če je dolgo naglasen, in *pešák* 'petek', če ni naglasen), strelica na *e* in *o* pomeni njun široki in dolgi izgovor (slov. knj. *gláva*, *šétra*), ostričve nad tema dvema črkama pa pomeni, da se izgovarjata dolgo in ozko (slov. knj. *zvézda*, *mčér*), medtem ko ostričve na črkah *a* in *i* označuje le njihovo dolžino (slov. knj. *gláva*, *míha*, *híša*). Kratice vedno označuje kratak izgovor naglasnega samoglasnika (slov. knj. *brát*, *miš*, *kúp*, *kmét*, *króp*).

Popravilo ceste pred Nomenjem, na Mednici – na Méfano, Pri Murvah – Par Nürbah, v ospredju cestar Inšakov Franek (vir: arhiv Anice Maver)

